

Мультимедійна презентація як засіб навчання іноземної мови майбутніх педагогів

Литньова Т. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

В умовах розвитку інформаційного суспільства та переходу від знанневої до компетентнісної освітньої парадигми широкого використання набувають сучасні інформаційно-комунікаційні технології в системі освіти загалом та при викладанні іноземної мови зокрема. Вони виступають ефективним інструментом, який сприяє досягненню мети навчання іноземних мов, що полягає у формуванні іншомовної комунікативної компетентності майбутніх педагогів.

У сучасному навчанні іноземної мови із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій важливе місце належить мультимедійним презентаціям, оскільки в інтерактивному режимі роботи текст, графіка, відео, фото, анімація, звук створюють інтегроване інформаційне середовище, спроможне відігравати роль вагомого засобу активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх педагогів. При цьому одним із напрямів організації їх іншомовної підготовки є використання для створення мультимедійних дидактичних доробків програми Microsoft PowerPoint, яка дозволяє «випробувати світ реальних можливостей мови» [1, с. 165].

Застосування мультимедійних презентацій у навчанні іноземної мови, як зазначає Н. Сорокіна, дозволяє реалізувати наступні завдання:

1) комунікативні: оптимізувати вміння спілкуватися іноземною мовою, навчити творчо застосовувати у нових ситуаціях набуті знання, сформовані практичні навички та вміння; аналізувати, висловлювати свою думку, давати

оцінку фактам і процесам;

2) навчальні: поглиблювати і систематизувати знання з теми, формувати відповідні навички і вміння професійного іншомовного спілкування, реалізовувати міжпредметні зв'язки; навчити самостійної роботи та роботи в групах з урахуванням інтересів і можливостей співучасників процесу;

3) професійні: розвивати важливі для професії педагога якості (пам'ять, логіку, творчу активність, наукову ерудицію, толерантність, динамізм, компетентність); формувати об'єктивність самооцінки; здатність корегувати власну діяльність і її результати; готовність саморозвиватися й самовдосконалюватися;

4) мотиваційні: підвищувати рівень навчальної мотивації майбутніх педагогів, формувати ціннісні орієнтації (стимулювати інтерес до професії, навчальних дисциплін «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Основи професійної комунікації іноземною мовою»; усвідомлювати цілі навчання, формувати позитивне ставлення до навчального процесу й оволодіння майбутньою професією) [3, с. 58].

Реалізація зазначених завдань забезпечує динамічність та інформаційну насиченість процесу іншомовної підготовки майбутніх педагогів і сприяє формуванню у них іншомовної комунікативної компетентності.

Використання мультимедійних презентацій дає можливість залучати все більшу й більшу кількість студентів та комбінувати в одному занятті значну кількість цікавих завдань, спрямованих на вдосконалення усіх складових комунікативної компетентності:

– лінгвістичних компетенцій, пов'язаних з розвитком лексичних, фонетичних та граматичних мовних навичок;

– соціолінгвістичних компетенцій, що передбачають здатність здійснювати вибір мовних форм, використовувати і трансформувати їх залежно від контексту, враховувати семантичні особливості слів і виразів з передбаченням реакції різних цільових аудиторій;

– соціокультурних компетенцій, які полягають у розвитку толерантності,

готовності і здатності вести діалог культур, що забезпечується завдяки аналізу специфіки підготовки і проведення презентацій у різних культурах;

– стратегічних компетенцій, тобто здатності ефективно брати участь у спілкуванні, обираючи для цього правильну стратегію, адже завдяки використанню презентацій на заняттях з іноземної мови майбутні педагоги розвивають навички організації мовлення, його логічної побудови і структурування, формулювання мети, передбачення можливих результатів, виконання завдань і викладення висновків;

– дискурсивних компетенцій – здатності поєднувати окремі речення у зв'язне усне або письмове повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різноманітні синтаксичні та семантичні засоби; знання і володіння різними прийомами отримання і передачі інформації, компенсаторними вміннями, паралінгвістичними засобами (темпом мовлення, тембром голосу, гучністю, тоном тощо);

– соціальних компетенцій, які передбачають готовність і прагнення співпрацювати з іншими, упевненість у власних силах, а також вміння слухати й цінувати думку інших, вміння справитися з конфліктною ситуацією, прагнення до досягнення компромісу, ведення конструктивної комунікації, партнерства і співробітництва [2].

Отже, усі зазначені компетенції спрямовані на досягнення мети навчання іноземної мови у закладі вищої освіти. Цілком погоджуємося з думкою Ю. Полікарпової, що презентації сприяють розвитку вмінь читання, аудіювання, говоріння та письма; удосконаленню навичок комунікативної поведінки; підвищенню творчого потенціалу, креативності; пошуку інноваційних підходів; інформаційної компетентності [2, с. 5].

Залежно від навчальної мети сучасні дослідники виокремлюють різні види мультимедійних презентацій: презентація-демонстрація, презентація-тема, презентація-контроль [3].

Презентація-демонстрація використовується для пред'явлення навчальної інформації проблемного або довідкового характеру в межах тематики у вигляді

повідомлень, малюнків, схем; як зразок оформлення творчої роботи; для демонстрації результатів проєктної діяльності, творчих завдань. Створення таких презентацій зорієнтоване, насамперед, на вдосконалення практичних умінь майбутніх педагогів, розвиток їхніх професійних якостей (творчої активності, компетентності, комунікабельності, толерантності), підвищення мотивації до вивчення іноземної мови і майбутньої професії.

Презентація-тема має на меті пред'явлення знань про систему мови та способів їх використання на рівні мовлення, розвиток умінь у різних видах мовленнєвої діяльності на основі отриманих знань і сформованих навичок [3, с. 62]. Такі презентації можуть використовуватися на різних етапах заняття або впродовж усього заняття і спрямовані на розкриття особистого потенціалу майбутнього педагога.

Презентація-контроль передбачає наявність контрольних завдань (множинний вибір, заповнення пропусків, трансформація, доповнення речень) з метою перевірки викладачем рівня засвоєння вивченого навчального матеріалу та діагностування іншомовної підготовки на початку вивчення теми або навчального модуля. Вона спрямована на розвиток умінь здійснювати самооцінку, самоаналіз і саморегуляцію навчально-пізнавальної діяльності; формування таких важливих професійних якостей, як самокритичність, самостійність і динамізм.

Таким чином, використання мультимедійних презентацій у навчанні іноземної мови майбутніх педагогів має на меті полегшити засвоєння знань, зробити навчання інтерактивним, комунікативно спрямованим, наочним та індивідуальним. В умовах глобальних комунікативних потреб іншомовна підготовка майбутніх педагогів передбачає вміння не лише спілкуватися, а й будувати професійні стосунки, позиціонувати свої інтереси та презентувати їх.

Література:

1. Назаренко О. І. Мультимедійна презентація як ефективний спосіб інтегрування чотирьох мовленнєвих умінь у навчанні англійської мови для

професійного спілкування. *Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2009. № 1 (25). С. 163–167.

2. Полікарпова Ю. Презентація як активний метод навчання. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/145703593.pdf> (дата звернення: 15.12.2022).

3. Сорокіна Н. В. Формування професійної іншомовної компетентності майбутніх філологів засобами мультимедійних технологій : дис. ... канд. філол. наук : 13.00.04. Київ, 2016. 219 с.